

STATUT TUZ TOWARZYSTWA UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH

Rozdział I Część ogólna

Art. 1. 1. Nazwa Towarzystwa brzmi: TUZ Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych i w dalszej części Statutu zwane jest „Towarzystwem”.

2. Towarzystwo może używać nazwy w wersji skróconej: TUZ TUW.

Art. 2. 1. Siedzibą Towarzystwa jest miasto Warszawa.

2. Towarzystwo działa na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Towarzystwo może tworzyć, przekształcać i likwidować oddziały, przedstawicielstwa, Związki Wzajemności Członkowskiej (w skrócie „ZWCz”) oraz inne jednostki organizacyjne.

4. Związek Wzajemności Członkowskiej może być tworzony dla branż zawodowych, grup środowiskowych lub terytorialnych.

Art. 3. Towarzystwo tworzy się na czas nieograniczony.

Art. 4. 1. Towarzystwo udziela ochrony ubezpieczeniowej swoim członkom na zasadzie wzajemności poprzez zawieranie umów ubezpieczenia majątkowego i osobowego, określonych przepisami kodeksu cywilnego oraz przepisami prawa ubezpieczeniowego. Działalność Towarzystwa nie jest obliczona na zysk.

2. Towarzystwo prowadzi działalność ubezpieczeniową w dziale II pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe (zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej) w następujących grupach:

Grupa 1 – Ubezpieczenia wypadku, w tym wypadku przy pracy i choroby zawodowej:

- 1) świadczenia jednorazowe,
- 2) świadczenia powtarzające się,
- 3) świadczenia kombinowane,
- 4) przewóz osób.

Grupa 2 – Ubezpieczenia choroby:

- 1) świadczenia jednorazowe,
- 2) świadczenia powtarzające się,
- 3) świadczenia kombinowane.

Grupa 3 – Ubezpieczenia casco pojazdów lądowych, z wyjątkiem pojazdów szynowych, obejmujących szkody w:

- 1) pojazdach samochodowych,
- 2) pojazdach lądowych bez własnego napędu.

Grupa 7 – Ubezpieczenie przedmiotów w transporcie, obejmujące szkody na transportowanych przedmiotach, niezależnie od każdorazowo stosowanych środków transportu.

Grupa 8 – Ubezpieczenie szkód spowodowanych żywiołami, obejmujące szkody rzeczowe nie ujęte w grupach 3-7 spowodowane przez:

- 1) ogień,
- 2) eksplozję,
- 3) burze,
- 4) inne żywioły,
- 5) energię jądrową,
- 6) obsunięcia ziemi lub tąpnięcia.

Grupa 9 – Ubezpieczenia pozostałych szkód rzeczowych (jeżeli nie zostały ujęte w grupie 3, 4, 5, 6, lub 7 wywołanych przez grad lub mróz oraz inne przyczyny (jak np. kradzież), jeżeli przyczyny te nie są ujęte w grupie 8.

Grupa 10 – Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wszelkiego rodzaju, wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów lądowych z napędem własnym, łącznie z ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej przewoźnika.

Grupa 13 – Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej ogólnej) nie ujęte w grupach 10-12.

Grupa 14 – Ubezpieczenie kredytu, w tym:

- 1) ogólnej niewypłacalności,
- 2) kredytu eksportowego,
- 3) spłaty rat,
- 4) kredytu hipotecznego,
- 5) kredytu rolniczego.

Grupa 15 – Gwarancja ubezpieczeniowa:

- 1) bezpośrednia,
- 2) pośrednia.

Grupa 16 – Ubezpieczenia różnych ryzyk finansowych, w tym:

- 1) ryzyko zatrudnienia,
- 2) niewystarczającego dochodu,
- 3) złych warunków atmosferycznych,
- 4) utraty zysków,
- 5) stałych wydatków ogólnych,
- 6) nieprzewidzianych wydatków handlowych,
- 7) utraty wartości rynkowej,
- 8) utraty stałego źródła dochodu,
- 9) pośrednich strat handlowych poza wyżej wymienionymi,
- 10) innych strat finansowych.

Grupa 17 - Ubezpieczenia ochrony prawnej.

Grupa 18 - Ubezpieczenia świadczenia pomocy na korzyść osób, które popadły w trudności w czasie podróży lub podczas nieobecności w miejscu zamieszkania.

3. Towarzystwo poza prowadzeniem działalności ubezpieczeniowej w zakresie opisanym w powyższym ustępie może bezpośrednio lub przez pośredników ubezpieczeniowych:

1) pośredniczyć w imieniu lub na rzecz podmiotów wykonujących czynności bankowe określone w art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe przy zawieraniu umów w ramach wykonywania tych czynności, na zasadach określonych w tej ustawie;

2) pośredniczyć w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych lub tytułów uczestnictwa funduszy zagranicznych oraz funduszy inwestycyjnych otwartych z siedzibą w państwach należących do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EEA), na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1355, 2215, 2243 i 2244);

3) wykonywać działalność akwizycyjną na rzecz dobrowolnych funduszy emerytalnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1906 i 2215);

4) pośredniczyć w imieniu lub na rzecz instytucji finansowych, o których mowa w ustawie z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (Dz. U. poz. 2215), innych niż zakład ubezpieczeń, przy zawieraniu umów o zarządzanie pracowniczymi planami kapitałowymi.

Art. 5. 1. Towarzystwo jest uprawnione do zawierania umów dotyczących reasekuracji biernej z krajowymi i zagranicznymi zakładami ubezpieczeń i reasekuracji lub zakładami reasekuracji.

2. (skreślony).

Art. 6. 1. Kapitał zakładowy Towarzystwa wynosi 135.000.000 (sto trzydzieści pięć milionów) złotych i dzieli się na 13.500.000 (trzydzieści milionów pięćset tysięcy) udziałów o wartości nominalnej 10 (dziesięć) złotych każdy udział.

2. W Towarzystwie istnieją udziały uprzywilejowane co do głosu.

3. Walne Zgromadzenie ma prawo nadać w drodze uchwały podjętej większością 2/3 głosów, uprzywilejowanie udziałów członka Towarzystwa co do prawa głosu. Uchwała o nadaniu uprzywilejowania udziałom nie jest zmianą statutu Towarzystwa.

4. Lista członków Towarzystwa, posiadających udziały uprzywilejowane co do głosu prowadzona jest przez Zarząd, który zobowiązany jest do jej każdorazowej aktualizacji.

Art. 7. Członkowie założyciele oświadczają, że wnoszą solidarnie na fundusz organizacyjny kwotę 150 000 zł. Fundusz organizacyjny jest bezzwrotny.

Rozdział II

Władze Towarzystwa

Art. 8. Władzami Towarzystwa są:

1. Walne Zgromadzenie,
2. Rada Nadzorcza,
3. Zarząd.

Walne Zgromadzenie

Art. 9. 1. Najwyższą władzę Towarzystwa stanowi Walne Zgromadzenie. W sprawach niezastrzeżonych w przepisach prawa lub w statucie do właściwości innych organów Towarzystwa, podejmowanie uchwał należy do Walnego Zgromadzenia.

2. Prawo głosowania na Walnym Zgromadzeniu mają członkowie kapitałowi Towarzystwa. Prawo głosu ma każdy członek posiadający przynajmniej jeden udział w kapitale zakładowym Towarzystwa. Każdy udział w kapitale zakładowym daje prawo jednego głosu z zastrzeżeniem ust. 3 niniejszego artykułu oraz art. 6 ust. 2 Statutu.

3. Każdy udział uprzywilejowany co do głosu równy jest dwóm głosom na Walnym Zgromadzeniu.

4. Członkowie zwyczajni Towarzystwa, posiadający udziały w funduszu udziałowym, mogą uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu bez prawa głosu.

5. Członek kapitałowy może być jednocześnie członkiem zwyczajnym.

Art. 10. 1. Walne Zgromadzenie zwołuje się jako zwyczajne lub nadzwyczajne.

2. Zwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje się raz w roku w terminie 6 (sześciu) miesięcy po zakończeniu roku obrachunkowego.

Art. 11. Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd. W przypadku odwołania Zarządu prawo zwołania Walnego Zgromadzenia posiada Rada Nadzorcza.

Art. 12. Walne Zgromadzenie odbywa się w siedzibie Towarzystwa lub innym miejscu na terenie kraju wskazanym przez Zarząd w ogłoszeniu.

Art. 13. 1. Do wyłącznych uprawnień Walnego Zgromadzenia należą:

- 1) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdania Zarządu, bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok ubiegły,
- 2) podział nadwyżki bilansowej lub podjęcia decyzji o pokryciu strat,
- 3) udzielanie absolutorium Radzie Nadzorczej i Zarządowi Towarzystwa z wykonania przez nich swoich obowiązków,
- 4) zatwierdzanie sprawozdania z gospodarki środkami funduszy wymienionych w art. 46-48,
- 5) zmiana statutu,
- 6) skreślony,
- 7) ustalanie liczby członków Rady Nadzorczej,
- 8) uchwalanie i zmiana regulaminu Rady Nadzorczej,
- 9) powoływanie i odwoływanie członków Rady Nadzorczej w liczbie określonej w Statucie oraz uzupełnianie składu Rady Nadzorczej, na zasadach określonych w art. 20,
- 10) decyzja o połączeniu z innymi zakładami ubezpieczeń,
- 11) postawienie Towarzystwa w stan likwidacji oraz określenie przeznaczenia majątku pozostałego po likwidacji,
- 12) ustalanie wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej.”

Art. 14. 1. Walne Zgromadzenie jest ważne bez względu na ilość biorących w nim udział członków kapitałowych Towarzystwa.

2. Walne Zgromadzenie może zmienić Statut, jeżeli obecni na Zgromadzeniu członkowie kapitałowi dysponują co najmniej połową głosów posiadanych przez członków Towarzystwa.

Art. 15. 1. Członkowie Towarzystwa powinni zostać zawiadomieni o terminie, miejscu i porządku obrad Walnego Zgromadzenia przez ogłoszenie dokonane w Monitorze Sądowym i Gospodarczym przynajmniej na 14 (czternaście) dni przed terminem Walnego Zgromadzenia. W ogłoszeniu należy podać porządek obrad. W przypadku zamierzonej zmiany Statutu należy powołać dotychczas obowiązujące artykuły oraz podać tekst projektowanych zmian.

2. Wszelkie dokumenty dotyczące porządku obrad Walnego Zgromadzenia powinny być udostępnione w siedzibie Towarzystwa przynajmniej na 7 (siedem) dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Art. 16. Obrady Walnego Zgromadzenia otwiera przewodniczący Rady Nadzorczej, a w przypadku jego nieobecności wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej, a w przypadku ich nieobecności Prezes Zarządu. W razie nieobecności Prezesa Zarządu obrady Walnego Zgromadzenia otwiera członek Zarządu najstarszy stażem albo członek Zarządu wyznaczony przez Prezesa Zarządu albo osoba wyznaczona przez Prezesa Zarządu. Otwierający obrady zarządza wybory przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i sekretarza Walnego Zgromadzenia.

Art. 17. 1. Każdy członek Towarzystwa może być reprezentowany na Walnym Zgromadzeniu przez ustanowionego przez siebie pełnomocnika.

2. Pełnomocnictwo powinno być udzielone na piśmie pod rygorem nieważności i dołączone do protokołu.

3. Pełnomocnikiem nie może być członek Zarządu i pracownik Towarzystwa.

Art. 18. 1. Uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają, z zastrzeżeniem ust. 2, większością głosów oddanych, jeżeli właściwe przepisy nie stanowią inaczej. Przez głosy oddane podczas głosowania w sposób zgodny z ustawą albo Statutem rozumie się zarówno głosy "za", "przeciw" lub "wstrzymujące się".

2. Uchwały co do zmiany Statutu, połączenia Towarzystwa z innymi zakładami ubezpieczeń lub jego likwidacji, wymagają większości co najmniej $\frac{3}{4}$ (trzech czwartych) oddanych głosów.

Art. 19. 1. Głosowanie jest jawne.

2. Tajne głosowanie zarządza się przy wyborach władz Towarzystwa oraz nad wnioskami o odwołanie członków władz Towarzystwa lub likwidatorów, o pociągnięciu ich do odpowiedzialności, jak również w sprawach osobowych. Poza tym należy zarządzić tajne głosowanie na żądanie choćby jednego z obecnych lub reprezentowanych na Walnym Zgromadzeniu członków Towarzystwa.

Rada Nadzorcza

Art. 20. 1. Rada Nadzorcza składa się od 5 (pięciu) do 7 (siedmiu) członków.

2. Kadencja Rady Nadzorczej trwa 3 (trzy) lata.

3. Członkostwa w Radzie Nadzorczej nie można łączyć z zatrudnieniem w Towarzystwie.

4. W przypadku braku Członka Towarzystwa posiadającego więcej niż 50% (pięćdziesiąt procent) w kapitale zakładowym, członków Rady Nadzorczej powołuje Walne Zgromadzenie.

5. Członek Towarzystwa posiadający więcej niż 50% (pięćdziesiąt procent) udziałów w kapitale zakładowym Towarzystwa powołuje i spośród powołanych przez siebie odwołuje, z zastrzeżeniem ust. 6, Przewodniczącego i czterech członków Rady Nadzorczej. Pozostałych członków Rady Nadzorczej powołuje Walne Zgromadzenie spośród kandydatów przedstawionych przez członków Towarzystwa innych niż członek Towarzystwa posiadający więcej niż 50% (pięćdziesiąt procent) udziałów w kapitale zakładowym Towarzystwa.

6. Członek Towarzystwa posiadający więcej niż 75% (siedemdziesiąt pięć procent) udziałów w kapitale zakładowym Towarzystwa powołuje i spośród powołanych przez siebie odwołuje, z zastrzeżeniem ust. 8, Przewodniczącego i pięciu członków Rady Nadzorczej. Pozostałych członków Rady Nadzorczej powołuje Walne Zgromadzenie spośród kandydatów przedstawionych przez członków Towarzystwa innych niż członek Towarzystwa posiadający więcej niż 75% (siedemdziesiąt pięć procent) udziałów w kapitale zakładowym Towarzystwa.

7. Na wniosek członka Towarzystwa, posiadającego więcej niż 75% (siedemdziesiąt pięć procent) udziałów w kapitale zakładowym Towarzystwa, Zarząd zobowiązany jest zwołać Walne Zgromadzenie, w porządku obrad którego znajdzie się powołanie członka Rady Nadzorczej. Zdanie ostatnie w ust. 5 stosuje się odpowiednio. Z dniem zamieszczenia ogłoszenia o zwołaniu powyższego Walnego Zgromadzenia, osoby powołane przez Walne Zgromadzenie spośród kandydatów przedstawionych przez członków innych niż członek posiadający więcej niż 75% (siedemdziesiąt pięć procent) udziałów w kapitale zakładowym, przestają pełnić funkcję członków Rady Nadzorczej, a członek Towarzystwa posiadający więcej niż 75% (siedemdziesiąt pięć procent) udziałów w kapitale zakładowym Towarzystwa może powołać szóstego członka Rady Nadzorczej.

8. Członek Towarzystwa posiadający 100% (sto procent) udziałów w kapitale zakładowym Towarzystwa powołuje, i spośród powołanych przez siebie odwołuje, Przewodniczącego i 6 członków Rady Nadzorczej. Osoba powołana przez Walne Zgromadzenie spośród kandydatów przedstawionych przez członków Towarzystwa innych niż członek Towarzystwa posiadający więcej niż 75% (siedemdziesiąt pięć procent) udziałów w kapitale zakładowym przestaje być członkiem Rady Nadzorczej z dniem

zawiadomienia Przewodniczącego Rady Nadzorczej o powołaniu przez członka Towarzystwa posiadającego 100% (sto procent) udziałów w kapitale zakładowym Towarzystwa siódmego członka Rady Nadzorczej, o czym Przewodniczący Rady Nadzorczej zobowiązany jest niezwłocznie zawiadomić byłego członka Rady Nadzorczej.

9. Jeżeli liczba członków Rady spadnie poniżej 5, a uprawniony członek Towarzystwa posiadający co najmniej 50 % (pięćdziesiąt procent) udziałów w kapitale zakładowym, nie uzupełni Rady Nadzorczej, Walne Zgromadzenie jest uprawnione do uzupełnienia składu Rady Nadzorczej łącznie do 5 członków Towarzystwa, chyba, że do dnia poprzedzającego dzień Walnego Zgromadzenia, na którym miała zostać podjęta powyższa uchwała, członek o którym mowa powyżej skorzysta ze swego prawa.

Art. 21. 1. Rada Nadzorcza wybiera spośród członków Rady Nadzorczej Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej.

2. Przewodniczący Rady Nadzorczej kieruje pracami Rady i przygotowuje jej posiedzenia.

3. Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej pod nieobecność Przewodniczącego Rady Nadzorczej pełni jego zastępstwo.

Art. 22. Rada Nadzorcza nadzoruje działalność Towarzystwa i podejmuje wszelkie niezbędne do tego działania. Do szczególnych obowiązków Rady Nadzorczej należy:

- 1) ocena sprawozdania finansowego,
- 2) ocena i przedkładanie Walnemu Zgromadzeniu rocznego sprawozdania Zarządu,
- 3) ocena i przedkładanie Walnemu Zgromadzeniu wniosków Zarządu co do podziału nadwyżki bilansowej i pokrycia strat,
- 4) składanie Walnemu Zgromadzeniu pisemnego rocznego sprawozdania z wyników ocen, o których mowa w punktach 1-3,
- 5) zatwierdzanie strategii działalności Towarzystwa,
- 6) zatwierdzanie zasad organizacji Związków Wzajemności Członkowskiej,
- 7) dokonywanie wyboru, po zapoznaniu się z rekomendacją Komitetu Audytu, firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego oraz sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa,
- 8) uchwalanie regulaminu Zarządu,
- 9) dokonywanie z upoważnienia Walnego Zgromadzenia zmian o charakterze redakcyjnym w jego uchwałach,
- 10) podejmowanie uchwał w sprawie nałożenia dopłat oraz dokonania ich zwrotu,
- 11) powoływanie i odwoływanie Komitetu Audytu, uchwalanie jego Regulaminu, określającego szczegółowe zasady jego działania.

Art. 23. 1. Posiedzenia Rady Nadzorczej są zwoływane w razie potrzeby, lecz nie rzadziej niż 3 razy w roku obrotowym. Prezydium Rady jest zobowiązane do zwołania posiedzenia w trybie nagłym:

a) na pisemny wniosek co najmniej 30 (trzydziestu) procent jej członków, w terminie 14 (czternastu) dni kalendarzowych od daty złożenia wniosku,

b) z własnej inicjatywy.

2. Uchwały są podejmowane zwykłą większością głosów. Rada Nadzorcza jest władna podejmować uchwały przy obecności co najmniej połowy wszystkich członków Rady Nadzorczej (quorum). Za obecnych członków Rady Nadzorczej uważa się osoby obecne osobiście.

3. W razie konieczności uchwały Rady Nadzorczej mogą zostać podjęte w trybie pisemnym obiegowym lub przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość, po uprzednim zapoznaniu się z projektem uchwały.

4. Uchwała podjęta w trybie pisemnym lub przy pomocy wykorzystania środków porozumiewania się na odległość nie może dotyczyć wyboru przewodniczącego i wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej, powołania członka zarządu oraz odwołania i zawieszania w czynnościach tych osób.

5. Rejestr uchwał Rady Nadzorczej prowadzi sekretarz Rady Nadzorczej.

6. W posiedzeniach Rady Nadzorczej obowiązkowo uczestniczy Zarząd Towarzystwa.

Art. 24. Członkom Rady Nadzorczej może być przyznane wynagrodzenie. Wysokość wynagrodzenia ustala w drodze uchwały Walne Zgromadzenie.

Art. 25. 1. Rada Nadzorcza ustala tryb i zasady powoływania Związków Wzajemności Członkowskiej.

2. Zasady organizacji Związków Wzajemności Członkowskiej oraz stosunki formalno-prawne pomiędzy Związkami Wzajemności Członkowskiej, a Towarzystwem określa porozumienie lub umowa zawarte między Związkiem Wzajemności Członkowskiej a Towarzystwem i zatwierdzone przez Radę Nadzorczą.

Art. 25a 1. Rada Nadzorcza powołuje członków Komitetu Audytu spośród swoich członków.

2. Komitet Audytu liczy co najmniej 3 członków.

3. Komitet Audytu wykonuje zadania określone w obowiązującym ustawodawstwie, a w szczególności w ustawie z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.

Zarząd

Art. 26. 1. Zarząd Towarzystwa składa się od 1 (jednego) do 5 (pięciu) członków Zarządu, w tym z Prezesa Zarządu.

2. Prezesa Zarządu oraz pozostałych członków Zarządu, w tym wiceprezesów Zarządu powołuje i odwołuje członek Towarzystwa posiadający więcej niż 75% procent udziałów w kapitale zakładowym Towarzystwa. Powyższe nie wyłącza uprawnień Walnego Zgromadzenia do odwołania lub zawieszenia w czynnościach Prezesa Zarządu oraz pozostałych członków Zarządu, w tym wiceprezesów Zarządu.

3. Członek Towarzystwa posiadający więcej niż 75% procent udziałów w kapitale zakładowym Towarzystwa ustala wynagrodzenie Prezesa Zarządu oraz pozostałych członków Zarządu, w tym wiceprezesów Zarządu.

4. Powołanie wiceprezesów Zarządu nie jest obowiązkowe.

5. Kadencja członka Zarządu (w tym Prezesa Zarządu) trwa 3 (trzy) lata.

6. Pracami Zarządu kieruje Prezes Zarządu.

7. Pod nieobecność Prezesa Zarządu pracami Zarządu kieruje wiceprezes Zarządu, o ile został powołany, a w przypadku powołania więcej niż jednego wiceprezesa Zarządu, wiceprezes Zarządu wyznaczony przez Prezesa Zarządu. W przypadku braku powołania wiceprezesa Zarządu, pod nieobecność Prezesa Zarządu, pracami Zarządu kieruje członek Zarządu najstarszy stażem lub wyznaczony przez Prezesa Zarządu.

Art. 26a. 1. Członek Towarzystwa posiadający więcej niż 75% procent udziałów w kapitale zakładowym Towarzystwa może powołać na członka Zarządu dyrektora Związku Wzajemności Członkowskiej.

2. Liczba tak powołanych członków Zarządu może stanowić najwyżej połowę składu osobowego Zarządu wybieranego w trybie art. 26.

3. Kadencja członka Zarządu sprawującego równocześnie funkcję dyrektora Związku Wzajemności Członkowskiej trwa 1 rok od chwili powołania i może być przedłużona na wniosek Prezesa Zarządu na kolejny rok.

4. Członek Zarządu powołany w trybie, o którym mowa w ust. 1 powyżej, ma obowiązek złożenia sprawozdania z pełnionych funkcji przed Prezesem Zarządu na 1 miesiąc przed upływem kadencji.

5. W przypadku odwołania członka Zarządu z funkcji dyrektora Związku Wzajemności Członkowskiej z dniem odwołania wygasa jego mandat do pełnienia funkcji członka Zarządu.

Art. 27. 1. Do składania oświadczeń woli i ich podpisywania w imieniu Towarzystwa uprawniony jest samodzielnie Prezes Zarządu lub działający łącznie dwaj członkowie Zarządu lub jeden członek Zarządu działający łącznie z prokurentem.

2. Do dokonywania poszczególnych czynności mogą być ustanawiani pełnomocnicy działający samodzielnie albo łącznie.

3. Do kompetencji Zarządu Towarzystwa należy w szczególności:

- 1) uchwalanie taryf składek ubezpieczeniowych lub ich zmian,
- 2) ustalanie indywidualnych stawek ubezpieczeniowych lub udzielanie bonifikat dla członków Towarzystwa,
- 3) ustalanie taryf składek dla poszczególnych Związków Wzajemności Członkowskiej,
- 4) ustalanie wysokości wpisowego należnego od członków zwyczajnych,
- 5) zatwierdzanie ogólnych warunków ubezpieczenia i dokonywanie zmian w ogólnych warunkach ubezpieczenia.

4. skreślony.

5. Uchwały Zarządu zapadają większością głosów, a w przypadku równej ilości głosów decyduje głos prezesa.

Rozdział III

Członkostwo

Art. 28. 1. Członkami Towarzystwa mogą zostać osoby fizyczne posiadające pełną zdolność do czynności prawnych, osoby prawne i jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, którym ustawa przyznaje zdolność prawną, wyrażające wolę przystąpienia do Towarzystwa i zawarcia z Towarzystwem umowy ubezpieczenia.

2. Członkowie Towarzystwa dzielą się na:

- 1) **członków kapitałowych**, posiadających udziały w kapitale zakładowym,
- 2) **członków zwyczajnych**, spełniających warunki określone w ust. 4 niniejszego artykułu.

3. Do uzyskania członkostwa kapitałowego niezbędne jest złożenie Towarzystwu pisemnego oświadczenia woli o zamiarze przystąpienia do Towarzystwa i, za uprzednią zgodą Walnego Zgromadzenia, objęcie nowych udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym Towarzystwa lub nabycie istniejących udziałów w kapitale zakładowym. Walne Zgromadzenie wydając zgodę, może jednocześnie ustalić indywidualną wysokość wpisowego, do uiszczenia którego będzie zobowiązany członek kapitałowy w terminie 7 dni od dnia objęcia nowych udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym Towarzystwa lub nabycia istniejących udziałów w kapitale zakładowym. Uzyskanie członkostwa przez członków kapitałowych nie wymaga zawarcia z Towarzystwem umowy ubezpieczenia.

4. Do uzyskania członkostwa zwyczajnego niezbędne jest łącznie spełnienie następujących warunków:

- 1) złożenia deklaracji członkowskiej,
- 2) wpłacenia wpisowego, które z chwilą uzyskania członkostwa jest bezzwrotne, z zastrzeżeniem ust. 5, poniżej,
- 3) nabycia i opłacania zadeklarowanych udziałów w funduszu udziałowym, z zastrzeżeniem ust. 5, poniżej,
- 4) zawarcia z Towarzystwem umowy ubezpieczenia.

5. Zarząd może zwolnić określonych członków zwyczajnych lub członków zwyczajnych zawierających określone rodzaje umów ubezpieczenia z obowiązku nabycia i opłacania zadeklarowanych udziałów w funduszu udziałowym lub wpłacenia wpisowego, jak również różnicować wysokość wpisowego dla nowo przystępujących do Towarzystwa członków zwyczajnych, biorąc pod uwagę w szczególności rodzaj ubezpieczenia, okres na jaki zawierana jest umowa ubezpieczenia.

6. Na wniosek członka zwyczajnego i za zgodą Walnego Zgromadzenia udziały posiadane przez tego członka w funduszu udziałowym mogą zostać umorzone w celu przekazania uzyskanych z umorzenia środków na pokrycie nowo wyemitowanych i obejmowanych przez tego członka udziałów w kapitale zakładowym.

7. Walne Zgromadzenie wraz z uchwałą o wyrażeniu zgody, o której mowa w ust. 6 niniejszego artykułu podejmuje uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego o wartość udziałów, które mają zostać objęte.

Art. 29. Członkowie Towarzystwa nie odpowiadają za jego zobowiązania.

Art. 30. 1. Członkowie Towarzystwa zawierają umowy ubezpieczenia ze składką zmienną lub ze składką stałą. W ubezpieczeniach realizowanych poza związkami wzajemności członkowskiej Towarzystwo stosuje stałą składkę ubezpieczeniową, wykluczającą po stronie członka powstanie obowiązku dopłaty do składki ustalonej w umowie ubezpieczenia, jak również prawa do otrzymania zwrotu części zapłaconej składki jako nadpłaty w przypadku uzyskania przez Towarzystwo nadwyżki bilansowej. Członek Towarzystwa zawierający z Towarzystwem umowę ubezpieczenia w ramach związku wzajemności członkowskiej ze składką zmienną zobowiązany jest do zapłaty składki podstawowej ustalonej w sposób zgodny z taryfą składek oraz może, w przypadkach określonych w ustępach poniższych, zostać zobowiązany do dopłaty, w wysokości jednak nie wyższej niż 50% składki podstawowej. Dopłaty mogą na zasadach określonych w ust. 5-7 zostać w całości lub w części zwrócone członkom.

2. Jeżeli sprawozdanie finansowe z pierwszych sześciu miesięcy roku obrotowego wykaze stratę techniczną w grupie ubezpieczeń, Rada Nadzorcza może nałożyć dopłaty na członków Towarzystwa, którzy są lub byli stronami umów ubezpieczenia w ramach związku wzajemności członkowskiej w danej grupie ubezpieczeń. Wysokość dopłat, jakie mają zapłacić wszyscy zobowiązani członkowie powinna odpowiadać maksymalnie podwójnej wysokości straty technicznej w ramach związku wzajemności członkowskiej w danej grupie ubezpieczeń wykazanej w sprawozdaniu finansowym z pierwszych sześciu miesięcy roku obrotowego. Dopłaty nakładane będą w pierwszej kolejności na członków w ramach związku wzajemności członkowskiej, którzy są lub byli stronami umów ubezpieczenia z Towarzystwem, na podstawie których doszło do wypłaty odszkodowania za skutki wypadku, jaki miał miejsce w okresie od początku roku kalendarzowego poprzedzającego rok w którym nałożono dopłaty, do dnia podjęcia uchwały o zarządzeniu dopłat lub też w odniesieniu do których w okresie powyższym zostało dokonane zawiadomienie o zajściu wypadku objętego taką umową. Jeżeli od początku bieżącego roku obrotowego członek zawarł więcej niż jedną umowę ubezpieczenia obejmującą ten sam przedmiot ubezpieczenia, dopłaty pobiera się jako procent od składki podstawowej należnej na podstawie każdej z tych umów ubezpieczenia. Nie można nałożyć na członka dwa razy dopłaty za ten sam okres obowiązywania umowy ubezpieczenia. Jeżeli wysokość dopłat płaconych przez powyższych członków nie wystarczy na wyrównanie dwukrotności wykazanej w sprawozdaniu z pierwszych sześciu miesięcy roku obrotowego straty technicznej w danej grupie ubezpieczeń, Rada Nadzorcza może nałożyć dopłaty na pozostałych członków w ramach związku wzajemności członkowskiej. Uchwała o nałożeniu dopłat może zostać podjęta najpóźniej do końca września każdego roku i ogłoszona na stronach internetowych Towarzystwa oraz w „Monitorze Sądowym i Gospodarczym”.

3. Wysokość dopłat płaconych przez członków w ramach związku wzajemności członkowskiej ustala się jako iloczyn wartości składki podstawowej oraz procent określony w Uchwale Rady Nadzorczej.

4. Członek zobowiązany jest do wniesienia dopłat w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. W wezwaniu wskazuje się numer i datę podjęcia uchwały Rady Nadzorczej, kwotę odpowiadającą wysokości podwójnej straty technicznej w danej grupie ubezpieczeń wykazanej w sprawozdaniu za pierwsze sześć miesięcy roku obrotowego, o którym mowa w ust. 2, wysokość dopłaty, określona jako procent przez jaki powinna zostać pomnożona kwota składki podstawowej, kwotę jaką ma zapłacić członek składki, numer rachunku bankowego Towarzystwa na jaki ma zostać dokonana wpłata oraz termin w jakim powinna zostać uiszczona dopłata.

5. Walne Zgromadzenie, po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego za rok obrotowy, w którym zarządziło dopłaty, podejmuje uchwałę, w której określa, że dopłaty nie ulegają zwrotowi w całości lub w części, ponieważ okazały się niewystarczające do pokrycia straty technicznej dla grupy ubezpieczenia w ramach związku wzajemności członkowskiej lub też określa kwotę, jaką Towarzystwo zobowiązane jest podzielić pomiędzy członków w ramach związku wzajemności członkowskiej, jako zwrot całości lub części dopłat. Jeżeli jednak łączna kwota podlegająca zwrotowi będzie równa lub niższa niż 30% należnych dopłat, nadwyżka zostanie przekazana na fundusz dopłat w ramach związku wzajemności członkowskiej. Dopłat nie zwraca się za rok obrotowy, w którym towarzystwo nie wykazuje nadwyżki bilansowej oraz w części w jakiej nie została pokryta strata bilansowa.

6. Prawo do odzyskania dopłat mają wyłącznie członkowie, którzy wnieśli w terminie właściwą, pełną składkę ubezpieczeniową, pod warunkiem, że do dnia zakończenia umowy ubezpieczenia zawartej przed zakończeniem roku obrotowego, o którym mowa w ust. 5, nie doszło do wypadku objętego ubezpieczeniem skutkującego wypłatą odszkodowania lub nie zgłoszono zawiadomienia o zajściu wypadku ubezpieczeniowego, oraz że zawrą oni kolejną umowę ubezpieczenia, o której mowa w ust. 4 i opłacą pełną składkę lub jej pierwszą ratę. Członkom, mającym obowiązek pokryć stratę w pierwszej kolejności, dopłatę zwraca się tylko wówczas, jeżeli kwota dokonanych przez tych członków dopłat była wyższa niż strata techniczna w danej grupie ubezpieczeń wykazana w zatwierdzonym sprawozdaniu finansowym, o którym mowa w ust. 5.

7. Roszczenia o zwrot dopłaty należy przesłać na adres Zarządu z dowodem uiszczenia dopłaty, kopią polis potwierdzających zawarcie umów ubezpieczenia, o których mowa w ustępie poprzednim oraz oświadczeniem, że w okresie do dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego o którym mowa w ust. 5, nie zaszedł wypadek objęty umową ubezpieczenia. Zwrot dopłaty nastąpi w terminie 30 dni od dnia otrzymania dokumentów, o których mowa powyżej, na wskazany w wezwaniu numer rachunku bankowego członka lub też w inny wskazany przez członka sposób. Koszty przesłania zwrotu całości lub części dopłaty w drodze innej niż przelew bankowy obciążają członka i pomniejszają kwotę przekazywaną z tytułu zwrotu dopłaty lub jej części.

8. skreślony.

Art. 31. 1. Wszystkie udziały w kapitale zakładowym są równe. Wartość nominalna jednego udziału wynosi 10,00 (dziesięć) złotych.

2. Wszystkie udziały w funduszu udziałowym są równe. Wartość nominalna jednego udziału w funduszu udziałowym wynosi 10,00 (dziesięć) złotych.

3. Członkom wydaje się imienne kwity udziałowe na ich żądanie.

Art. 32. 1. Ubezpieczenia dobrowolne zawierane są przy zastosowaniu ogólnych warunków ubezpieczeń.

2. Ubezpieczenia obowiązkowe zawierane są zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Art. 33. 1. Umowy ubezpieczenia zawiera się z członkami Towarzystwa, z zastrzeżeniem ust. 2 niniejszego artykułu.

2. Towarzystwo może zawierać umowy ubezpieczenia z osobami niebędącymi członkami Towarzystwa. Osoby te nie posiadają praw i obowiązków wynikających z członkostwa.

3. Składki od osób, o których mowa w ust. 2, nie mogą stanowić więcej niż 10 % składki przypisanej brutto Towarzystwa.

Art. 34. 1. Członek zwyczajny Towarzystwa może rozporządzać udziałami w funduszu udziałowym poprzez zbycie jednego lub większej liczby udziałów.

2. Zbycie udziałów w funduszu udziałowym wymaga zgody Zarządu Towarzystwa udzielonej w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Zgoda winna być udzielona w terminie 30 (trzydziestu) dni kalendarzowych od daty zgłoszenia wniosku o wyrażenie zgody na zbycie udziałów.

3. Zarząd Towarzystwa może odmówić zgody, jednakże w takim przypadku obowiązany jest wskazać nabywcę w terminie 14 (czternastu) dni kalendarzowych od daty podjęcia decyzji o odmowie zgody, przy czym cena zbycia jednego udziału w takim przypadku nie może być wyższa niż dwukrotność wartości nominalnej jednego udziału.

4. Udziały w funduszu udziałowym mogą być zastawione po wyrażeniu zgody przez Zarząd.

5. W przypadku sprzedaży wszystkich udziałów w kapitale zakładowym uprzywilejowanych co do głosu na rzecz jednego lub większej liczby podmiotów, wszelkie uprawnienia przechodzą na nabywcę lub nabywców tych udziałów.

Art. 35. 1. Ustanie członkostwa zwyczajnego, z zastrzeżeniem art. 37, następuje z dniem zajścia następujących okoliczności:

- 1) śmierci osoby fizycznej,
- 2) wykreślenia osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nie posiadającej osobowości prawnej z właściwego rejestru,
- 3) ogłoszenia upadłości osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nie posiadającej osobowości prawnej,
- 4) wypowiedzenia przez członka zwyczajnego stosunku członkostwa;
- 5) rozwiązania ostatniej umowy ubezpieczenia zawartej z Towarzystwem.

2. Wypowiedzenie członkostwa zwyczajnego następuje poprzez złożenie Towarzystwu pisemnego oświadczenia woli członka i jest skuteczne z dniem otrzymania przez Towarzystwo tego oświadczenia. Zwrot wpłat nominalnych dokonanych na udziały w funduszu udziałowym następuje w trybie art. 36 Statutu.

3. Ustanie członkostwa zwyczajnego w sytuacjach określonych w ust. 1 pkt 1 – 5 niniejszego artykułu oraz w art. 37 ust. 2 skutkuje automatycznym umorzeniem udziału członka w funduszu udziałowym z ostatnim dniem miesiąca, w którym nastąpiło ustanie członkostwa.

4. Wniosek o zwrot wpłat nominalnych dokonanych na udziały w funduszu udziałowym może zostać złożony w siedzibie Towarzystwa w terminie 14 dni od dnia, w którym nastąpiło umorzenie udziału zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu.

5. Zwrot wpłat nominalnych dokonanych na udziały w funduszu udziałowym następuje na wniosek członka zwyczajnego lub jego następców prawnych w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 4 niniejszego artykułu.

6. Niezłożenie wniosku o zwrot wpłat nominalnych dokonanych na udziały w funduszu udziałowym w terminie wskazanym w ust. 4 niniejszego artykułu stanowi zrzeczenie się przez członka zwyczajnego albo jego następców prawnych prawa do zwrotu przez Towarzystwo wpłat na udziały w funduszu udziałowym. W takiej sytuacji następuje automatyczne przeznaczenie środków z wpłat na umarzone

w tym trybie udziały na kapitał zapasowy z dniem następnym po upływie terminu, o którym mowa w ust. 4 niniejszego artykułu.

7. Ustanie członkostwa kapitałowego następuje w przypadku zbycia lub umorzenia wszystkich udziałów, a także na skutek śmierci osoby fizycznej, likwidacji osoby prawnej bądź jednostki organizacyjnej nie posiadającej osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną. W razie śmierci członka posiadającego udziały w kapitale zakładowym, jego spadkobiercy wstępują na jego miejsce w stosunek członkostwa. Muszą oni działać przez wspólnego pełnomocnika.

Art. 36. 1. Udziały na funduszu udziałowym wypowiedziane przez członków zwyczajnych wypłaca się na podstawie zatwierdzonego sprawozdania finansowego za rok, w którym nastąpiło wypowiedzenie udziałów, z zastrzeżeniem możliwości odpowiedniego zastosowania przez Towarzystwo ust. 2.

2. Towarzystwo może opóźnić zwrot udziałów występującemu członkowi Towarzystwa na okres nie dłuższy niż 180 (sto osiemdziesiąt) dni kalendarzowych, w przypadku gdy z uwagi na sytuację ekonomiczną Towarzystwa wycofanie udziałów mogłoby utrudnić lub uniemożliwić prowadzenie działalności statutowej.

3. Towarzystwo może odstąpić od postanowień art. 36 ust. 1, o ile nie wystąpiły szkody z tytułu umów ubezpieczenia członka zwyczajnego wypowiedzianego udziały.

Art. 36a. W przypadku posiadania przez członka zwyczajnego więcej niż jednego udziału w funduszu udziałowym, jeżeli członek złoży oświadczenie w przedmiocie wyrażenia woli umorzenia określonych udziałów w funduszu udziałowym w trybie niniejszego artykułu wraz z jednoczesnym oświadczeniem o braku skorzystania z prawa do zwrotu nominalnych wpłat, dokonywanych na te udziały w funduszu udziałowym, następuje automatyczne umorzenie tych udziałów i przeznaczenie środków z wpłat na umarzone udziały na kapitał zapasowy z dniem otrzymania przez Towarzystwo wskazanego oświadczenia członka zwyczajnego o wyrażeniu zgody na umorzenie udziałów posiadanych przez tego członka w funduszu udziałowym wraz z oświadczeniem, o którym mowa powyżej. Składane oświadczenia powinny być opatrzone notarialnym potwierdzeniem podpisu, jeżeli członek zwyczajny umarza więcej niż 100 udziałów w funduszu udziałowym. W wyniku przeprowadzenia umorzenia, członek zwyczajny powinien posiadać przynajmniej jeden udział w funduszu udziałowym.

Art. 37. 1. Zarząd może wypowiedzieć członkostwo zwyczajne przed zakończeniem i po zakończeniu umowy ubezpieczenia. W razie wypowiedzenia członkostwa zwyczajnego w trakcie umowy ubezpieczenia, stosunek członkostwa wygasa z dniem rozwiązania lub wygaśnięcia umowy ubezpieczenia. Od decyzji Zarządu przysługuje odwołanie do Rady Nadzorczej w terminie 14 (czternastu) dni kalendarzowych od otrzymania zawiadomienia o decyzji Zarządu. Rada Nadzorcza może uznać wypowiedzenie za bezskuteczne. Decyzja Rady Nadzorczej jest ostateczna.

2. Wypowiedzenie członkostwa zwyczajnego może nastąpić, jeżeli członek zwyczajny:

- 1) podał we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia nieprawdziwe informacje,
- 2) podał nieprawdziwe informacje w zawiadomieniu o zajściu wypadku lub też we wniosku o wypłatę odszkodowania,
- 3) pomimo dodatkowego wezwania nie płacił w terminie dopłat lub składek należnych na podstawie umowy ubezpieczenia.
- 4) działał na szkodę Towarzystwa.

3. Wypowiedzenie członkostwa zwyczajnego przez Zarząd, niezależnie od tego kto i w jakich okolicznościach go dokonał, nie zwalnia członka zwyczajnego od odpowiedzialności za zobowiązania powstałe w okresie kiedy był członkiem.

Rozdział IV

Gospodarka finansowa

Art. 38. 1. Każdy członek pokrywa swoją część zobowiązania poprzez opłacenie składki za ubezpieczenie wyliczonej na podstawie obowiązujących taryf.

2. Wysokość składek może być zróżnicowana dla poszczególnych Związków Wzajemności Członkowskiej.

Art. 39. W przypadku osiągnięcia nadwyżek bilansowych w poszczególnych Związkach Wzajemności Członkowskiej, Rada Nadzorcza może zdecydować o zwrocie składek za okres rozrachunkowy, w którym wystąpiła nadwyżka, w postaci bonifikaty (obniżenia) składek dla dotychczasowych członków w następnym okresie rozrachunkowym.

Art. 40. 1. W przypadku wystąpienia z Towarzystwa lub rezygnacji z udziału w określonym Związku Wzajemności Członkowskiej Towarzystwo rozlicza z członkiem ewentualne bonifikaty do składki taryfowej wynikającej z rozliczenia danego Związku Wzajemności Członkowskiej.

2. Członkowie przystępujący do Towarzystwa opłacają składkę taryfową bez bonifikat wynikających z ekonomicznych wyników poprzednich okresów rozrachunkowych.

Art. 41. Towarzystwo tworzy:

1. kapitał zakładowy,
2. kapitał zapasowy,
3. fundusz udziałowy,
4. rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe,
5. fundusz prewencyjny,
6. fundusz rozwoju,
7. fundusz członkowski,
8. inne rezerwy i fundusze ustanawiane przez Walne Zgromadzenie.

Art. 42. 1. Opłacone udziały członkowskie wniesione przez członków zwyczajnych tworzą fundusz udziałowy.

2. Wpłaty wpisowego wniesione przez członków powiększają kapitał zapasowy.

Art. 43. Kapitał zakładowy może być spłacony z rocznej nadwyżki bilansowej netto, na mocy uchwał Walnego Zgromadzenia, gdy kapitał zapasowy osiągnie wysokość kapitału zakładowego.

Art. 43a. 1. Udział w kapitale zakładowym może być umorzony za zgodą członka lub na jego wniosek w drodze nabycia udziału przez Towarzystwo (umorzenie dobrowolne) albo też bez jego zgody (umorzenie przymusowe):

- 1) za wynagrodzeniem;
- 2) jeżeli jednocześnie z obniżeniem kapitału zakładowego Towarzystwa nastąpi jego podwyższenie do pierwotnej wysokości w drodze objęcia nowych udziałów, albo
- 3) bez wynagrodzenia, w sytuacji, gdy Towarzystwo nabywa udział własny w celu jego umorzenia.

2. Umorzenie udziału w kapitale zakładowym wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia, która powinna określać podstawę prawną umorzenia, sposób obniżenia kapitału zakładowego, udziały podlegające umorzeniu oraz, w przypadku umorzenia za wynagrodzeniem, termin zapłaty i wysokość wynagrodzenia przysługującego członkowi, którego udziały mają zostać umorzone albo wskazywać, że umorzenie następuje nieodpłatnie za zgodą członka.

3. Umorzenie udziałów następuje poprzez obniżenie kapitału zakładowego Towarzystwa. Uchwała o obniżeniu, a w razie umorzenia w trybie ust. 1 pkt. 2) również o podwyższeniu kapitału zakładowego, powinna być powzięta na Walnym Zgromadzeniu, na którym powzięto uchwałę o umorzeniu udziału w kapitale zakładowym.

4. Uchwała o przymusowym umorzeniu powinna zawierać uzasadnienie.

5. Nie można umorzyć udziałów członka, który posiada co najmniej 40% udziałów w kapitale zakładowym, chyba że wyrazi on pisemną zgodę na ich umorzenie.

6. Umorzenie dobrowolne udziału w kapitale zakładowym może nastąpić po zaakceptowaniu warunków umorzenia przez członka, którego udziały mają zostać umorzone, w szczególności, gdy uzgodniona zostanie ilość udziałów podlegających umorzeniu, termin umorzenia, wysokość wynagrodzenia oraz termin jego zapłaty albo gdy zostanie wyrażona zgoda na umorzenie bez wynagrodzenia.

7. Umorzenie dobrowolne udziału w kapitale zakładowym realizowane jest według następującej procedury:

1) Walne Zgromadzenie Towarzystwa podejmuje większością 2/3 głosów uchwałę upoważniającą Zarząd do nabycia własnego udziału w kapitale zakładowym celem umorzenia, określającą między innymi udziały, które będą podlegały nabyciu celem umorzenia oraz ich maksymalną liczbę, a w razie umorzenia za wynagrodzeniem, wysokość wynagrodzenia przysługującego członkowi;

2) Towarzystwo nabywa od członka udział podlegający umorzeniu dobrowolnemu;

3) po nabyciu udziałów własnych w celu umorzenia, Zarząd zwołuje Walne Zgromadzenie w celu powzięcia przez nie uchwały o umorzeniu udziałów oraz obniżeniu kapitału zakładowego;

4) Walne Zgromadzenie Towarzystwa podejmuje większością 2/3 głosów:

a. uchwałę o umorzeniu udziałów, nabytych celem umorzenia, oraz

b. uchwałę o obniżeniu kapitału zakładowego i odpowiedniej zmianie statutu Towarzystwa,

5) następnie Towarzystwo rejestruje zmiany wymienione w punkcie poprzedzającym na zasadach przewidzianych przepisami prawa.

Art. 43b. 1. Wynagrodzenie za umorzone udziały, równe jest, z zastrzeżeniem ust. 2-4, wartości aktywów netto przypadających na umarzony udział, wykazanych w sprawozdaniu finansowym za ostatni rok obrotowy poprzedzający podjęcie uchwały o umorzeniu. Przy ustalaniu wartości aktywów na potrzeby ustalenia wysokości wynagrodzenia nie uwzględnia się wartości funduszy specjalnych, rezerw, których utworzenia wymagają przepisy o rachunkowości, a także wartości aktywów stanowiących pokrycie funduszu udziałowego, członkowskiego oraz wartości niematerialnych i prawnych. Przy ustalaniu wartości aktywów netto przypadających na umarzony udział przyjmuje się, że aktywa netto Towarzystwa w pierwszej kolejności przypadają na fundusze udziałowy i członkowski, o których mowa w zdaniu poprzednim, a w ostatniej kolejności przypadają na umarzone udziały.

2. W razie umarzania udziałów w trybie art. 43 a ust. 1 pkt 2) jedna dziesiąta wartości nominalnej udziału stanowi dolną granicę wynagrodzenia za jego umorzenie.

3. Wysokość wynagrodzenia za umorzone udziały nie może przekraczać wartości nominalnej udziału.

4. Na wniosek członka posiadającego udziały w kapitale zakładowym Walne Zgromadzenie może ustalać wysokość wynagrodzenia za umarzone udziały według zasad określonych w ust. 1, z tym że wartość aktywów i wysokość rezerw, funduszy i kapitałów określa się na podstawie sprawozdania finansowego złożonego na podstawie ustawy o działalności ubezpieczeniowej bezpośrednio przed przystąpieniem tego członka do Towarzystwa. Uchwała taka może zostać podjęta, jeżeli zasady umarzania określone w ust. 1 byłyby krzywdzące dla tego członka. Podjęcie uchwały, o której mowa w zdaniu powyższym wymaga umorzenia wszystkich udziałów należących do pozostałych członków Towarzystwa. Do wynagrodzenia za umorzone udziały postanowienie ust. 2 znajduje zastosowanie tylko wówczas, jeżeli członek, o którym mowa w zdaniu pierwszym, wyrazi na to zgodę najpóźniej po upływie siedmiu dni od zarejestrowania kapitału zakładowego, o którym mowa w art. 43 a ust. 1 pkt 2).

Art. 43c. 1. skreślony.

2. Umorzenie udziału w kapitale zakładowym dokonane w trybie art. 43 a ust. 1 pkt 2), następuje z dniem rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego do pierwotnej lub wyższej wysokości, dokonanego w drodze objęcia nowych udziałów.

Art. 43d. Postanowienie art. 43 b stosuje się odpowiednio w razie obniżenia kapitału zakładowego w drodze obniżenia wartości nominalnej udziału.

Art. 44. 1. Strata bilansowa pokrywana jest z kapitału zapasowego.

2. Na powiększenie kapitału zapasowego przeznaczają się co najmniej 8 (osiem) procent nadwyżki bilansowej netto, aż do czasu osiągnięcia przez kapitał zapasowy co najmniej 1/3 (jednej trzeciej) wartości kapitału zakładowego.

Art. 45. 1. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe tworzy się na pokrycie bieżących i przyszłych zobowiązań, jakie mogą wynikać z zawartych umów ubezpieczenia.

2. Na rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe składają się:

- a) rezerwa składek,
- b) rezerwa na ryzyka niewygasłe,
- c) rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia, w tym rezerwa na skapitalizowaną wartość rent,
- d) rezerwa na wyrównanie szkodowości (ryzyka),
- e) rezerwa na premie i rabaty dla ubezpieczonych,
- f) rezerwa na zwrot składek dla członków,

Art. 46. 1. Fundusz prewencyjny przeznaczony jest na finansowanie działalności zapobiegawczej Towarzystwa, polegającej w szczególności na zapobieganiu powstawania albo zmniejszeniu skutków zdarzeń losowych, w wysokości nieprzekraczającej 1% (jeden procent) składki przypisanej na udziale własnym w ostatnim roku obrotowym.

2. Zasady wykorzystania środków funduszu prewencyjnego zatwierdza Rada Nadzorcza.

3. Rada Nadzorcza na wniosek Zarządu określa plan wykorzystania funduszu prewencyjnego oraz jego wysokość w każdym roku kalendarzowym w terminie do 31 marca każdego roku z uwzględnieniem ust. 1 powyżej.

4. Gospodarkę środkami funduszu prowadzi Zarząd.

Art. 47. Fundusz rozwoju przeznaczony jest na finansowanie rozwoju Towarzystwa. Fundusz finansowany jest z nadwyżki bilansowej. Plan wykorzystania środków funduszu zatwierdza Rada Nadzorcza. Gospodarkę środkami funduszu prowadzi Zarząd.

Art. 48. 1. Fundusz członkowski może zostać przeznaczony między innymi na:

- 1) wspieranie działań powodujących zmniejszenie szkodowości lub zwiększenie zbioru składki,
- 2) działalność informacyjną dotyczącą rozwoju Towarzystwa i podejmowanie przezeń inicjatyw propagujących ubezpieczenia wzajemne,
- 3) wypłacanie zapomóg członkom Towarzystwa, których sytuacja materialna uległa pogorszeniu w rezultacie zdarzenia losowego nie objętego umową ubezpieczenia, lecz związanego z przedmiotem ubezpieczenia,

2. Szczegółowy plan wykorzystania funduszu zatwierdza Rada Nadzorcza na wniosek Zarządu, który prowadzi gospodarkę środkami funduszu.

Art. 49. Nadwyżka bilansowa netto uchwałą Walnego Zgromadzenia z zastrzeżeniem art. 44 może zostać przeznaczona na:

1. kapitał zapasowy,
2. fundusz rozwoju,

3. fundusz członkowski,
4. inne rezerwy i fundusze uchwalone przez Walne Zgromadzenie,
5. inne cele.

Art. 50. Stosownie do uchwały Walnego Zgromadzenia roczna strata bilansowa może być pokryta z kapitału zapasowego, może być w części lub w całości pokryta z nadwyżki bilansowej lat następnych.

Art. 50a. 1. Zarząd zobowiązany jest do zwołania Walnego Zgromadzenia jeżeli środki własne Towarzystwa są niższe niż wymagany przez przepisy regulujące działalność ubezpieczeniową kapitał gwarancyjny oraz do zamieszczenia w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia podjęcia uchwały o konieczności podwyższenia kapitału zakładowego i do określenia jego wysokości w sposób zapewniający spełnianie przez Towarzystwo wymogów wynikających z przepisów regulujących prowadzenie działalności ubezpieczeniowych.

2. Jeżeli po Walnym Zgromadzeniu, o którym mowa w ust. 1 środki własne Towarzystwa są niższe niż wymagany przez przepisy regulujące działalność ubezpieczeniową kapitał gwarancyjny, kolejne Walne Zgromadzenie jest zobowiązane podjąć uchwałę o złożeniu przez Towarzystwo członkowi posiadającemu więcej niż 50 procent udziałów w kapitale zakładowym, oferty objęcia udziałów w podwyższanym kapitale zakładowym.

Rozdział V

Likwidacja i rozwiązanie Towarzystwa

Art. 51. 1. Likwidacja Towarzystwa może być dobrowolna lub przymusowa.

2. Uchwała Walnego Zgromadzenia o rozwiązaniu Towarzystwa, podjęta zgodnie z art. 18 wymaga uzasadnienia.

3. O zamiarze podjęcia uchwały o rozwiązaniu Towarzystwa organ zwołujący Walne Zgromadzenie zakładu ubezpieczeń jest obowiązany, nie później niż 30 dni przed zwołaniem Walnego Zgromadzenia, zawiadomić organ nadzoru.

4. Likwidator jest obowiązany do składania sprawozdań o przebiegu likwidacji w terminach i w sposób określony przez organ nadzoru.

Art. 52. 1. Otwarcie likwidacji następuje z dniem uprawomocnienia się orzeczenia o rozwiązaniu Towarzystwa przez sąd, powzięcia przez Walne Zgromadzenie uchwały o rozwiązaniu Towarzystwa lub zaistnienia innej przyczyny jego rozwiązania.

2. Likwidację prowadzi się pod firmą Towarzystwa z dodaniem oznaczenia „w likwidacji”.

3. W czasie prowadzenia likwidacji Towarzystwo zachowuje osobowość prawną.

4. Do Towarzystwa w okresie likwidacji stosuje się przepisy dotyczące organów Towarzystwa, praw i obowiązków udziałowców, jeżeli powszechnie obowiązujące przepisy nie stanowią inaczej lub z celu likwidacji nie wynika nic innego.

5. W okresie likwidacji nie można nawet częściowo dokonywać podziału majątku Towarzystwa przed spłaceniem wszystkich zobowiązań.

Art. 53. 1. Likwidatorem jest jeden z członków Zarządu, chyba że uchwała Walnego Zgromadzenia stanowi inaczej.

2. Walne Zgromadzenie po podjęciu uchwały o likwidacji dokonuje wyboru likwidatora.

3. Do likwidatora stosuje się przepisy dotyczące członków Zarządu, chyba że powszechnie obowiązujące przepisy stanowią inaczej.

4. Likwidator powinien sporządzić bilans otwarcia likwidacji. Bilans ten likwidator składa Walnemu Zgromadzeniu do zatwierdzenia.

5. Likwidator powinien po upływie każdego roku obrotowego składać Walnemu Zgromadzeniu sprawozdanie ze swej działalności oraz sprawozdanie finansowe.

6. Do bilansu likwidacyjnego należy przyjąć wszystkie składniki aktywów według ich wartości zbywczej.

7. Otwarcie likwidacji, nazwisko i imię likwidatora oraz jego adres albo adres do doręczeń, sposób reprezentacji Towarzystwa przez likwidatora i wszelkie zmiany w tym zakresie należy zgłosić, nawet gdyby nie nastąpiła żadna zmiana w dotychczasowej reprezentacji Towarzystwa. Do zgłoszenia należy dołączyć złożony wobec sądu albo poświadczony notarialnie wzór podpisu likwidatora.

Art. 54. 1. Likwidator powinien ogłosić dwukrotnie o rozwiązaniu Towarzystwa i otwarciu likwidacji, wzywając wierzycieli do zgłoszenia ich wierzytelności w terminie sześciu miesięcy od dnia ostatniego ogłoszenia.

2. Ogłoszenia, o których mowa w ust. 1 nie mogą być dokonywane w odstępie czasu dłuższym niż miesiąc ani krótszym niż dwa tygodnie.

Art. 55. 1. Likwidator powinien zakończyć interesy bieżące Towarzystwa, ściągnąć wierzytelności, wypełnić zobowiązania i upłynnić majątek Towarzystwa (czynności likwidacyjne). Nowe interesy może podejmować tylko wówczas, gdy to jest potrzebne dla ukończenia spraw w toku. Nieruchomości mogą być zbywane w drodze publicznej licytacji, a z wolnej ręki – jedynie na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia i po cenie nie niższej od uchwalonej przez Walne Zgromadzenie.

2. W stosunku wewnętrznym likwidator jest zobowiązany stosować się do uchwał Walnego Zgromadzenia. Zasady tej nie stosuje się do likwidatorów ustanowionych przez sąd.

3. W granicach swoich kompetencji likwidator ma prawo prowadzenia spraw oraz reprezentowania Towarzystwa.

4. Ograniczenia kompetencji likwidatora nie mają skutku prawnego wobec osób trzecich.

5. Wobec osób trzecich działających w dobrej wierze uważa się czynności podjęte przez likwidatora za czynności likwidacyjne.

6. Otwarcie likwidacji powoduje wygaśnięcie prokury. W okresie likwidacji nie może być ustanowiona prokura.

Art. 56. 1. Sumy potrzebne do zaspokojenia lub zabezpieczenia znanych Towarzystwu wierzycieli, którzy się nie zgłosili lub których wierzytelności nie są wymagalne albo są sporne, należy złożyć do depozytu sądowego.

2. Wierzyciele Towarzystwa, którzy nie zgłosili swoich roszczeń we właściwym terminie ani nie byli Towarzystwu znani, mogą żądać zaspokojenia swoich należności z majątku Towarzystwa jeszcze niepodzielonego.

3. Udziałowcy, którzy po upływie roku od dnia ostatniego ogłoszenia o otwarciu likwidacji i wezwaniu wierzycieli, otrzymali w dobrej wierze przypadającą na nich część majątku Towarzystwa, nie są obowiązani do jej zwrotu celem pokrycia należności wierzycieli.

Art. 57. 1. Po zakończeniu likwidacji i po zatwierdzeniu przez Walne Zgromadzenie sprawozdania finansowego na dzień zakończenia likwidacji (sprawozdanie likwidacyjne), likwidator powinien ogłosić to sprawozdanie i złożyć je sądowi rejestrowemu z jednoczesnym zgłoszeniem wniosku o wykreślenie Towarzystwa z rejestru.

2. Jeżeli po zakończeniu likwidacji Walne Zgromadzenie zwołane w celu zatwierdzenia sprawozdania nie odbyło się z powodu braku quorum, likwidator może wykonać czynności, o których mowa w ust. 1 bez zatwierdzenia sprawozdania likwidacyjnego.

3. Księgi i dokumenty rozwiązanego Towarzystwa powinny być oddane na przechowanie osobie wskazanej w uchwale Walnego Zgromadzenia. W braku takiego wskazania przechowawcę wyznacza sąd rejestrowy.

4. Z upoważnienia sądu rejestrowego udziałowcy i osoby mające w tym interes prawny mogą przeglądać księgi i dokumenty.

Art. 58. 1. Spłata kapitału zakładowego w razie likwidacji lub upadłości Towarzystwa dopuszczalna jest dopiero po spłaceniu wszystkich zobowiązań.

2. Środki wchodzące w skład funduszków ubezpieczeniowych służą zaspokojeniu roszczeń z tytułu ubezpieczenia. Inne zobowiązania Towarzystwa mogą być pokryte ze środków funduszków ubezpieczeniowych dopiero po zaspokojeniu wszystkich roszczeń z tytułu ubezpieczenia.

Art. 59. Do likwidacji przymusowej stosuje się odpowiednie przepisy ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

Art. 60. 1. W razie ogłoszenia lub zarządzenia likwidacji Towarzystwa niedopuszczalne jest zawieranie nowych umów ubezpieczenia, przedłużanie umów zawartych lub podwyższanie sum ubezpieczenia.

2. Rozwiązanie Towarzystwa następuje po przeprowadzeniu likwidacji z chwilą wykreślenia Towarzystwa z rejestru.

Rozdział VI

Postanowienia przejściowe i końcowe

Art. 61. Członkowie założyciele wyrażają zgodę na zawiązanie Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUZ”, na brzmienie statutu tego towarzystwa i zobowiązują się do dokonania wpłat na kapitał zakładowy na wskazany rachunek bankowy w terminie 30 (trzydziestu) dni od dnia zarejestrowania Towarzystwa w sądzie rejestrowym.

Art. 61a. 1. Zmiany w statucie przyjęte przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie w dniu 19 grudnia 2016 r. wchodzą w życie z dniem 1 lutego 2017 r.

2. Przyjmuje się, że w dniu wejścia w życie zmian w statucie członek zwyczajny staje się członkiem zwyczajnym, posiadającym udziały w funduszu udziałowym w rozumieniu art. 28 ust. 2 pkt 2 Statutu, zaś członek posiadający udziały uprzywilejowane co do głosu staje się członkiem kapitałowym w rozumieniu art. 28 ust. 2 pkt 1 Statutu. Z tym dniem udziały uprzywilejowane co do głosu stają się udziałami w kapitale zakładowym.

3. Stosunek członkostwa istniejący pomiędzy Towarzystwem a członkiem zwyczajnym, który w dniu wejścia w życie zmian w statucie tj. w dniu 1 lutego 2017 roku, spełnia przesłanki z art. 35 ust. 1 Statutu, ustaje z dniem wejścia w życie tych zmian i z tym dniem następuje automatyczne umorzenie udziału tego członka w funduszu udziałowym. Osoba ta ma prawo do złożenia w siedzibie Towarzystwa wniosku o zwrot nominalnych wpłat dokonanych na udziały w funduszu udziałowym w terminie 14 dni od dnia w którym nastąpiło umorzenie udziału.

4. Zwrot wpłat dokonanych na udziały w funduszu udziałowym następuje na wniosek członka zwyczajnego albo jego następców prawnych w terminie 30 dni od dnia otrzymania tego wniosku przez Towarzystwo. Niezłożenie wniosku o zwrot nominalnych wpłat dokonanych na udziały w funduszu udziałowym we wskazanym w ustępie 3 niniejszego artykułu terminie stanowi zrzeczenie się przez członka zwyczajnego albo jego następców prawnych prawa do zwrotu przez Towarzystwo wpłat na udziały w funduszu udziałowym. W takiej sytuacji następuje automatyczne przeznaczenie środków z wpłat na umarzone w tym trybie udziały w funduszu udziałowym na kapitał zapasowy z dniem następnym po upływie terminu na złożenie wniosku o zwrot nominalnych wpłat dokonanych na udziały w funduszu udziałowym.

5. Towarzystwo zamieści w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim ogłoszenie zawierające informację o zmianach dotyczących stosunku członkostwa oraz o możliwości składania wniosków o zwrot

nominalnych wpłat dokonanych na udziały w funduszu udziałowym, o którym mowa w niniejszym artykule. Ogłoszenie zostanie opublikowane przez Towarzystwo najpóźniej w dniu 1 lutego 2017 r.

Art. 62. We wszystkich sporach powstałych pomiędzy Towarzystwem a członkami Towarzystwa sądem właściwym dla ich rozstrzygnięcia jest sąd właściwy dla siedziby Towarzystwa, z tym że najpierw strony podejmą próbę polubownego załatwienia sprawy, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Art. 63. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym statucie stosuje się odpowiednie przepisy prawa.

Art. 64. Towarzystwo zamieszcza ogłoszenia w Monitorze Sądowym i Gospodarczym.